



Door weer en wind



DOOR WEER EN WIND

Over het weer en de seizoenen

Kamerkoor Estrivo
o.l.v. Jurriaan Grootes

16 april 2023

15.00

Onderwegkerk Blauwkapel

C. Peeter.

Programma

- 1 David Lang 1957- **Again (after Ecclesiastes)**, 2005
tekst: David Lang
- 2 Edward Elgar 1857-1934 **As torrents in summer**, 1896
tekst: Henry Wadsworth Longfellow
The shower, 1914
tekst: Henry Vaughan
Weary wind of the west, 1903
tekst: Thomas E. Brown
- 3 Veljo Tormis 1930-2017
uit: **Sügismaastikud**, 1964
tekst: Viivi Luik
1 On hillisuvi
2 Üle taeva jooksevad pilved
6 Külm sügisöö
- 4 Felix Mendelssohn 1809-1847
uit: **6 Lieder** (Der erste Frühlingstag) Op. 48, 1840
tekst: Ludwig Uland
3 Frühlingsfeier
4 Lerchengesang
- Fanny Hensel-Mendelssohn 1805-1847
O Herbst, in linden Tagen, 1846
tekst: Joseph von Eichendorff
- Robert Franz 1815-1892
Es ist ein Schnee gefallen, 1856
tekst: Wernher von Tegernsee (12e eeuw)
- 5 Paul Hindemith 1895-1963
uit: **Six Chansons**, 1943
tekst: Rainer Maria Rilke
5 En hiver
4 Printemps
- Camille Saint Saëns 1835-1921
Calme des nuits, 1882
tekst: anoniem
- Johannes Verhulst 1816-1891
De nevel dekt ons, 1860
tekst: Jan Pieter Heije
- Alphons Diepenbrock 1862-1921
Chanson d'automne, 1897
tekst: Paul Verlaine
- 6 James Moore Jr 1951-2022
An irish blessing, 1987
tekst: traditional

Estrivo brengt vanmiddag laat-romantische muziek uit verschillende wind(!)streken onder de titel “*Door Weer en Wind, Over het weer en de seizoenen*”. De muziek verwijst concreet naar weersverschijnselen, maar is ook overdrachtelijk bedoeld als metafoor voor een sombere fase of een nieuw begin, of zelfs religieus getint. Wat kunt u verwachten:

* David Lang (USA) baseerde **Again** op deel 1 van Bijbelboek Prediker (*eng. Ecclesiastes*) die klaagt dat mensen komen en gaan, de wind nooit klaar is met waaien en dat alles steeds weerkeert en hoe zinloos dat lijkt. De gestapelde muziek is als de golven op het strand.

* Edward Elgar vertegenwoordigt Engeland natuurlijk met muziek over opkomende regen en wind. **As torrents** komt uit ‘Scenes from the Saga of King Olaf’; **The shower** en **Weary wind of the west** zijn Part Songs, geïnspireerd op zijn autotochtjes naar het platteland.

* Uit Estland kwam de gewaardeerde koorcomponist Veljo Tormis, die leed onder de Sovjettijd en besloot, net als Bártok, de volksliedkunst van Estland veilig te stellen. Vlak daarvoor componeerde hij nog **Sügismaastikud**, Herfstlandschappen, ruig en fijnzinnig.

* De Duitse Felix Mendelssohn en zijn zus Fanny waren beide lied-componisten, hoewel zij als 19e eeuwse vrouw geen enkele openbare rol mocht spelen. Fanny’s **O Herbst**, werd pas in 1988 gepubliceerd. Felix’ kanon **Frühlingsfeier** en **Lerchengesang** moesten “buiten gezongen” worden. **Es ist ein Schnee gefallen** van Robert Franz is gezet in oude stijl.

* Paul Hindemith gebruikte de gedichten **En hiver** en **Printemps** uit de Zwitserse periode van Rainer Maria Rilke. Saints Saens’ verstilde **Calme des nuits** en Diepenbrocks **Chansons d’automne** passen in deze franse stijl. De Nederlanders Diepenbrock en Verhulst waren vertegenwoordigers van het oplevende katholieke geloof. **De nevel dekt ons** is religieus geïnspireerd door Mozes in de woestijn met de nodige dramatiek daarbij.

* Als afscheid zingen we **An irish blessing** van de Amerikaanse zwarte musicoloog James Moore Jr. Het staat zowel in een traditie van gospelzingen als van de wensen die in Ierland gebruikelijk zijn op St. Patricks Day. ‘May the road rise to meet you’ betekent: moge je succes hebben met je ondernemingen. Maar vooral ..de wind in je rug hebben.

Jurriaan Grootes studeerde muziekwetenschap aan de Universiteit Utrecht en koördirectie aan de conservatoria van Hilversum en Amsterdam en volgde masterclasses klassieke- en lichte muziek. Hij is verbonden aan Buitenkunst en De Utrechtse MuziekSchool en leidt naast vele andere (pop)koren in stad en regio Kamerkoor Estrivo sinds september 2022.

Estrivo bestaat 30 jaar! We zingen oude en nieuwe acapella-muziek maar ook Mozart of de Romantiek. We verwelkomen geïnteresseerde zangers die hun partij zelfstandig kunnen instuderen graag op woensdagavond, Joh. Camphuysstraat 101. Mail naar info@estrivo.nl

<p><i>Sopranen</i> Dimitra Hierck Jacqueline Hulst Hadas Lieber Jessica de Schipper</p>	<p><i>Alten</i> Stannie van den Besselaar Marja van den Hombergh Millie de Jong Roos Kooiman Bernadette de Zeeuw</p>	<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Kamerkoor</p>  <p>www.estrivo.nl</p>
<p><i>Tenoren</i> André Beerten Theo Bentvelsen Paula Croonen Eddy Geerman</p>	<p><i>Bassen</i> Frederik Advocaat Marcel Doornweerd Taeke Galama Marc Rietveld Edmond de Savornin Lohman</p>	

Again (after Ecclesiastes)

People come and people go –
the earth goes on and on
The sun rises, the sun sets –
it rushes to where it rises again
The wind blows round, round and round –
it stops, it blows again
All the rivers run to the sea,
but the sea is never full –
from where the rivers run they run again
These things make me so tired –
I can't speak, I can't see, I can't hear
What happened before will happen again
I forgot it all before.
I will forget it all again.

As torrents in summer

As torrents in summer,
Half dried in their channels,
Suddenly rise, tho' the sky is still cloudless
For rain has been falling
Far off at their fountains;
So hearts that are fainting
Grow full to o'erflowing,
And they that behold it,
Marvel, and know not
That God at their fountains
Far off has been raining!

Opnieuw (naar Prediker)

*Mensen komen en mensen gaan –
de aarde draait maar door
De zon komt op, de zon gaat onder –
en haast zich naar de plek waar hij weer opkomt
De wind waait heen en weer, heen en weer –
stopt, en waait dan weer verder
Alle rivieren stromen naar zee,
maar de zee is nooit vol –
van waar ze begonnen, stromen ze opnieuw
Van deze dingen word ik zo moe –
Ik kan niet praten, zien of horen
Wat eerder gebeurd is, zal opnieuw gebeuren
Ik was het allemaal al vergeten.
Ik zal het allemaal opnieuw vergeten.*

Vertaling NKK Programmaboek De Tijd staat stil.

Als beekjes in de zomer

*Zoals het wilde water zomers,
in een half verdroogde bedding
plotseling stijgt, zonder een wolkje aan de lucht,
omdat het ver weg bij de bron
geregend heeft;
zo kan een verschrompeld hart
volledig overstromen,
tot verwondering van de omstanders,
want ze weten niet
dat God de bron ver weg
beregend heeft!*

Vertaling Bavo Hopman

The shower

Cloud, if as thou dost melt,
and with thy train of drops make soft the earth,
my eyes could weep
o'er my hard heart, that's bound up and asleep;
perhaps at last,
some such showers past,
my God would give a sunshine after rain.

Weary wind of the west

"Weary wind of the West
Over the billowy sea —
Come to my heart, and rest !
Ah, rest with me!
Come from the distance dim
Bearing the sun's last sigh ;
I hear thee sobbing for him
Through all the sky."
So the wind came,
Purpling the middle sea,
Crisping the ripples of flame —
Came unto me;
Came with a rush to the shore,
Came with a bound to the hill,
Fell, and died at my feet—
Then all was still.

Sügismaastikud

On hilissuvi. Ja lõhnab angervaks ja tulilill ja ohakas.
On hillisuvi, on hillisuvi. Ja pihlapuus on marjakobar,
ja männikus on kanarbik.
Ja seda suve ei tule enam, ei tule enam seda suve.

Üle taeva jooksevad,
vihmajärgse hommiku lillad pilved.
See on järvelt lõotsuv tuul,
see on kartulivagude muld,
millest su käed külmetavad.

Külm sügisöö kuu,
Nagu kummaline münt läigatas merre.

De regenbui

*Wolken, zoals u oplost,
en met uw sluier van regen de aarde kan verzachten;
als zo mijn ogen zouden tranen
op mijn versteende hart, slapend als vulkanen;
wellicht aan het eind,
als het tranendal verdwijnt,
geeft mijn God nog wat zonneschijn als zegen.*

Vertaling Bavo Hopman

Vermoeide wind uit het westen

*"Vermoeide wind die uit het westen
over de golvende zee waait—
Kom tot mijn hart en rust!
Ah, rust met mij!
Kom uit de donkere verte
met de laatste zucht van de zon;
Ik hoor je om hem huilen
door heel het luchtruim."
En de wind kwam,
kleurde het midden van de zee paars,
deed de vlammeende golven krullen —
kwam naar mij toe;
stormde op de kust af,
sprong tegen de heuvel op,
viel, en stierf bij mijn voeten —
Toen was alles stil.*

Vertaling Marijke (Haarlemskoor)

Herfstlandschappen

*Nazomer. Het ruikt naar paling en vuurbloem en distel.
Het is nazomer, het is nazomer. En in de lijsterbes is
een tros bessen en in het dennenbosje is heide. Deze
zomer komt niet weer, en deze zomer komt niet weer.*

*Ze rennen door de lucht,
de paarse wolken van de ochtend na de regen.
Het is de wind die van het meer waait,
dit is de grond van aardappelvoren,
waar je handen koud van worden.*

*Koude herfstnacht, de maan in de koude herfstnacht,
glinsterde in zee als een vreemde munt.*

Vertaling: NKK Programma Happy birthday Arvo Pärt

Frühlingsfeier

Süßer, gold'ner Frühlingstag! Inniges Entzücken!
Wenn mir je ein Lied gelang,
sollt' es heut' nicht glücken?
Doch warum in dieser Zeit an die Arbeit treten?
Frühling ist ein hohes Fest: lasst mich ruh'n und beten.

Lerchengesang

Wie lieblicher Klang, o Lerche, dein Sang!
er hebt sich, er schwingt sich in Wonne.
Du nimmst mich von hier, ich singe mit dir,
wir steigen durch Wolken zur Sonne.

O Herbst, in linden Tagen

O Herbst, in linden Tagen,
wie hast du rings dein Reich
phantastisch aufgeschlagen,
so bunt und doch so bleich.
Wie öde, ohne Brüder,
mein Tal so weit und breit.
Ich kenne dich kaum wieder
in dieser Einsamkeit.
So wunderbare Weise
singt nun dein bleicher Mund,
es ist, als öffne leise
sich unter mir der Grund.
Und ich ruht überwoben,
du sängest immerzu.
Die Linde schüttelt oben
ihr Laub und deckt mich zu.

Es ist ein Schnee gefallen

Es ist ein Schnee gefallen und ist doch noch nicht
Zeit, ich kann nicht weiter wallen, der Weg ist mir
verschneit.
Mein Haus hat keinen Giebel, es ist mir worden alt,
zerbrochen sind mir die Riegel, mein Stüblein ist mir
kalt.
Ach Lieb, lass dich erbarmen, dass ich so elend bin,
und schließ mich in deine Arme,
so fährt der Winter hin.

Lentefeest

Zoete, gouden lentedag! Innige verrukking!
Wanneer mij ooit een lied zou lukken,
dan toch vandaag?
Maar waarom zou ik in deze tijd gaan werken?
Lente is een groots feest: laat mij rusten en bidden.
Vertaling: Kamerkoor Tiramisu Voorburg

Zang van de leeuwerik

Hoe lieflijk de klank, o leeuwerik, je zang!
Hij stijgt op, hij trilt van verrukking.
Je neemt me hier weg, ik zing met je mee,
Wij stijgen door wolken naar de zon.

O herfst, wat heb je op zachte dagen

O herfst, wat heb je op zachte dagen
je koninkrijk rondom
fantastisch opengeslagen,
in alle kleurenrijkdom!
Hoe leeg is, zonder broeders,
mijn dal zo diep en wijd,
ik ken je nauwelijks terug
in deze eenzaamheid.
Zo'n wonderlijke melodie
zingt nu je fletse mond,
het is als opende vol melancholie
zich onder mij de grond.
En ik rustte gans verdoofd
Jij zong maar door en werd niet moe
De linde schudde boven mijn hoofd
haar blad en dekte me toe.

Vertaling Bavo Hopman

Er is al sneeuw gevallen

Er is al sneeuw gevallen, dat is wel vroeg dit jaar
Ik kan niet verder reizen, de weg ligt vol met sneeuw.
Mijn huis ontbeert een gevel en is oud en vergaan.
Het bouwsel is gebroken en elke kamer koud.
Ach lief, wees medelijdend, met mij - ellendeling
Sluit mij dan in jouw armen zodat de winter vlucht.

En hiver

En hiver, la mort meurtrière
entre dans les maisons;
elle cherche la sœur, le père,
et leur joue du violon.
Mais quand la terre remue
sous la bêche du printemps,
la mort court dans les rues
et salue les passants.

Printemps

Ô mélodie de la sève
qui dans les instruments de tous ces arbres s'élève,
accompagne le chant de notre voix trop brève.
C'est pendant quelques mesures
seulement que nous suivons
les multiples figures
de ton long abandon,
ô abondante nature.
Quand il faudra nous taire,
d'autres continueront...
Mais à présent comment faire
pour te rendre mon
grand cœur complémentaire

Calme des nuits

Calme des nuits, fraîcheur des soirs,
Vaste scintillement des mondes,
Grand silence des antres noirs
Vous charmez les âmes profondes.
L'éclat du soleil, la gaité,
Le bruit plaisent aux plus futiles;
Le poète seul est hanté
Par l'amour des choses tranquilles.

In de winter

*In de winter komt de moordende dood nader
de huizen worden door zijn komst verrast;
hij zoekt de dochter en de vader,
voor wie hij zijn viool bekrast.
Maar als de aarde tot leven komt
onder de spade van het voorjaar,
rent de dood door de straten, vermomd
en groet iedere voorbijganger zowaar*

Vertaling Bavo Hopman

Lente

*O melodie van het levenssap
die aan de instrumenten uit al deze bomen ontsnapt ,
begeleid in de lente het korte lied van ons gezelschap.
Slechts voor de duur
van enkele maten volgen wij
de fantasierijke figuur
van jouw spel lang en vrij
o overvloedige natuur.
Als wij stilhouden
zullen anderen doorgaan
Maar hoe zou ik in deze wouden
mijn hartstocht voortaan
nog kunnen achterhouden?*

Vertaling: Bavo Hopman

Nacht'lijke rust

*Nacht'lijke rust, dag in koelte verklonken,
Flonkeringen van het wijdse heelal,
Peilloze stilte van zwarte spelonken
Gij bekoort de diepzinnigen vooral.
Het vuur van de zon, de losbandigheid
En het lawaai zijn voor de geringen;
In eenzaamheid wordt de dichter geleid
Door zijn liefde voor de stille dingen.*

Vertaling Bavo Hopman

De nevel dekt ons

De nevel dekt ons dicht en zwaar,
de weg is smal, de hemel zwart
en overal dreigt doodsgevaar.
Heer! doe het lichten in ons hart!
Gij gaaft den zwervers der woestijn,
een zuil van damp, een zuil van vuur.
Laat zoo uw woord tot gids ons zijn,
in 't bang en sleepend stervensuur.
Zoo aardsche voet het niet betreedt
Heer! toon ons het beloofde land
en voer ons als gij Moses deedt,
aanbiddend op der toekomst rond.

Chanson d'automne

Les sanglots longs des violons de l'automne
blessent mon cœur d'une langueur monotone.
Tout suffocant
Et blême, quand sonne l'heure,
Je me souviens
Des jours anciens et je pleure.
Et je m'en vais
Au vent mauvais qui m'emporte
de çà, de là
pareil à la feuille morte

An irish blessing

May the road rise to meet you.
May the wind be always at your back.
May the sun shine warm upon your face, the rains fall
soft upon your fields.
And until we meet again, may God hold you in the
palm of His hand.
May the sun make your days bright.
May the stars illuminate your nights.
May the flowers bloom along your path, your house
stand firm against the storm.
And until we meet again may God hold you in the
palm of His hand.

Herfstlied

*Snikkende uithalen van herfstviolen
verwonden mijn hart met een kwijnende eentonigheid.
Mijn adem stukt
en ik verbleek als de klok slaat,
in tranen denkend
aan dagen van weleer.
dan ga ik weg
met de snode wind
die me meevoert overal en nergens
als een gestorven blad.*

Vertaling Koos Jaspers

Een Ierse zegening

*Moge de weg naar jou toe komen.
Moge de wind altijd achter je zijn.
Moge de zon warm op je gezicht schijnen, de regens
zacht op je velden vallen.
En totdat we elkaar weer ontmoeten, moge God je in
de palm van zijn hand houden.
Moge de zon je dag helder maken.
Moge de sterren je nachten verlichten.
Moge de bloemen bloeien langs je pad, je huis stevig
staan tegen de storm.
En totdat we elkaar weer ontmoeten, moge God je in
de palm van zijn hand houden.*